

6. Tussendominant

Een tussendominant is een V^e trap (dominant septiem akkoord) vóór een andere trap (niet de I^e trap: dan is het een normale V – I cadens). Het is een extra spanningsakkoord naar een andere trap toe. Het is geen modulatie, maar een kleine uitwijking. De toonladder die gespeeld wordt over deze V^e trap is afhankelijk van de ‘oplossing’.

In de analyse zal de tussendominant aangegeven worden door de V tussen haakjes te plaatsen (V).

In de II – V – I cadens in C majeur is de IIe trap veranderd in een V^e trap vóór de V (G7) van C. D7 is de tussendominant voor G7 die oplost naar C.

II V I
(V) V I

In D7 spelen we de fis, in G7 een f. De fis is de extra leidtoon naar de G.

(V) V I

In de I – VI – II – V cadens is de VIe trap vervangen door een tussendominant. Dit spanningsakkoord lost op in de D-7. De ladder die over de A7 gespeeld wordt is de d mineur harmonische ladder met een bes (aan de sleutel van d mineur) en een cis (harmonisch verhoogde 7 in d mineur).

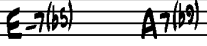

I VI II V
I (V) II V

In de III – VI – II – V cadens is de VIe trap vervangen door een tussendominant. Het lijkt nu of er een II – V cadens in D majeur en een II – V cadens in C majeur staat. Dat is niet het geval. De E-7 blijft een III, gevolgd door een tussendominant (A7) voor de II – V in C majeur. De hele cadens blijft in C majeur. De ladder die gespeeld wordt over de tussendominant is wederom d mineur harmonisch (met een bes en een cis).

				
	III	VI	II	V
				
	III	(V)	II	V

Een tussendominant kan ook vooraf gegaan worden door zijn IIe trap. Dat wordt een tussen II – V genoemd (II–V).

In dit voorbeeld is de VIe trap in de I – VI – II – V cadens vervangen door een II – V in d mineur. We noemen dat een tussen II – V voor de IIe trap.

				
	I	VI	II	V
				
	I	(II - V)	II	V

 Track 10: Transponeer de vier bovenstaande cadensen naar jouw toonsoort en speel de tussendominant. Elke variant wordt vier keer gespeeld.